

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2554/2020
20.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Данијеле Николић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Жарко Гајић, адвокат из ..., против тужене Предшколске установе „Ђурђевак“ Приштина, са седиштем у Грачаници, коју заступа Градско јавно правобранилаштво-Приштина, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1938/2019 од 19.05.2020. године, у седници већа одржаној 20.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1938/2019 од 19.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 706/18 од 22.02.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде за неисплаћене зараде за период од 29.10.2013. године до 24.02.2015. године исплати укупан износ од 882.341,07 динара, у износима ближе наведеним у овом ставу изреке, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да на исплаћене износе зарада за период од 29.10.2013. године до 24.02.2015. године (изузев за месец јун 2014. године) изврши уплату припадајућих доприноса на дан уплате по најпољнијим условима и то за Фонд ПИО, за Фонд здравственог и социјалног осигурања и за Фонд незапослености, као и порезе, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име парничних трошкова исплати износ од 179.248,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате, а део тужбеног захтева који се односи на исплату законске затезне камате од дана пресуђења па до извршности је одбијен као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1938/2019 од 19.05.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П1 706/18 од 22.02.2019. године, у ставу првом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му име накнаде за неисплаћене зараде за период од 29.10.2013. године до 24.02.2015. године исплати укупан износ од 882.341,07 динара са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима

парничног поступка у усвајајућем делу става трећег изреке и одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се указује ревизијом тужиоца, јер другостепени суд у поступку одлучивања о жалби није погрешно применио одредбе овог закона, а што је могло утицати на доношење правилне и законите одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац се обраћао руководству Косовског округа ради добијања посла, поводом чега је дана 29.10.2013. године упућен у ПУ „Ђурђевак“ са налогом да се јави директору ББ, ради радног ангажовања. Након обављеног разговора, тужиоцу је обећано да ће након расписаног конкурса добити посао у овој установи, с тим да одмах био ангажован да ради у матичној згради тужене, али без уговорене накнаде зараде. Након расписаног конкурса тужилац, иако се јавио на конкурс, није засновао радни однос код тужене, али је и поред тога самоиницијативно наставио да долази на посао. Тужилац је у периоду од 29.10.2013. године до 25.02.2015. године радио код тужене с тим да је дана 11.06.2014. године са туженом потписао једномесечни уговор о делу ради радног ангажовања због недостатка радника и за који месец му је исплаћена накнада за рад у висини од 30.000,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио постављени тужбени захтев за исплату износа од 882.341,07 динара на име накнаде неисплаћене зараде за утужени период, са образложењем да је тужилац, без обзира на чињеницу што је изостао акт о заснивању радног односа, био фактички у радном односу, због чега му припада право на зараду за обављени фактички рад, у смислу члана 16. став 1. тачка 1. Закона о раду.

Одлучујући о жалби тужене, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца, обзиром да је првостепени суд из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда, закључивши да тужилац нема право на исплату зараде обзиром да током поступка тужилац није доставио суду ни један релевантан доказ којим би поткрепио чињеницу да испуњава услове за обављање послова васпитача, а само подношење пријаве на конкурс не води закључку о испуњености услова за обављање послова васпитача, у смислу одредбе члана 8. Закона о основама система образовања и васпитања.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца за исплату неисплаћених зарада у укупном износу од 882.341,07 динара.

Одредбом члана 8. и 130. Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/09 ... 68/15) јасно су дефинисани услови, начин и процедура за заснивање радног односа у образовним установама, а који предвиђају

одговарајуће образовање, као и одговарајући степен стручне спреме, те психолошке способности за рад са децом и ученицима.

У конкретном случају, неспорно је да је тужилац, уз сагласност директорке ББ, у периоду од 29.10.2013.године до 24.02.2015. године обављао одређене послове код тужене све до објављеног и спроведеног конкурса за радно место васпитач, да тужилац по расписаном конкурс у није био примљен у радни однос, с тим и да је након тога наставио на своју иницијативу да долази на посао и поред јасних упутстава од стране директорке да више није потребно да долази.

Наиме, да би лице које обавља фактички рад остварило право на зараду, као и остали запослени који раде на истим пословима, мора да испуњава како опште услове за заснивање радног односа, тако и посебне услове за обављање послова на којима је радно ангажован. Послове васпитача у предшколској установи могу обављати само лица која у потпуности испуњавају све прописане услове по питању образовања и психолошке способности за рад са децом, а чију процену врши надлежна служба за послове запошљавања применом стандардизованих поступака, па околност да је тужилац долазио на посао код тужене и обављао одређене послове је у конкретном случају без утицаја. Тужилац није доставио релевантне доказе којима би потврдио да испуњава све законом прописане услове за рад у предшколској установи (одговарајући степен високог образовања, одговарајући степен стручне спреме као и психо-физичку проверу неопходну за рад са децом), због чега не постоји обавеза на страни тужене да тужиоцу исплати зараду васпитача, у складу са Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама.

Стога, нису основани ревизијски наводи тужиоца којима се оспорава правилна примена материјалног права.

Осталим наводима ревизије побија се утврђено чињенично стање и оцена изведених доказа, што није дозвољено у поступку по ревизији, у смислу члана 407. став 2. ЗПП, те ове наводе Врховни касациони суд није испитивао.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић